

Joe Biden maakt met zijn anti-inflatiewet een eind aan de klimaatdoelstelling van 1,5 graad Celsius

Posted on 20 augustus 2022 by Jacques Hagoort

President Biden heeft de afgelopen week met meer dan gepaste trots zijn handtekening gezet onder de *Inflation Reduction Act* (IRA), een nieuwe wet voor zowel het klimaat- en energiebeleid als de gezondheidszorg. Het is een schaduw van de megalomane en overmoedige *Build Back Better* (BBB) plannen die de president direct na zijn aantreden in januari 2021 had gelanceerd om de talloze problemen die de Amerikaanse samenleving teisteren het hoofd te bieden. Meer zat er op dit moment niet in.

Desondanks hebben president Biden en de leiders van de Democratische partij, geheel in de Amerikaanse traditie, de IRA uitgeroepen tot een ongeëvenaarde historische mijlpaal, 'de belangrijkste wetgeving in de geschiedenis om de klimaatcrisis aan te pakken en onze energiezekerheid te verbeteren'. Met de

nieuwe wet 'heeft het Amerikaanse volk gewonnen en hebben de speciale-belangen-groepen verloren'. De Democraten kunnen de tussentijdse verkiezingen in november met wat meer vertrouwen tegemoetzien.

Minder inflatie?

De IRA voorziet aan extra uitgaven over een periode van 10 jaar in 369 miljard dollar voor energie- en klimaatbeleid en in 64 miljard voor gezondheidszorg. Daar staat tegenover in totaal 739 miljard dollar aan extra inkomsten, 313 miljard door een extra belastingheffing voor grote ondernemingen, 288 miljard door bezuinigingen op de kosten van geneesmiddelen en 138 miljard door verbetering en intensivering van de belastinginning.

Het verschil tussen inkomsten en uitgaven, ruim 300 miljard dollar, wordt gebruikt om het gigantische Amerikaanse begrotingstekort te verlagen. Dat is ook precies de reden waarom de Democraten de nieuwe wet *Inflation Reduction Act* hebben gedoopt. Maar of de IRA ook maar enig positief effect zal hebben op de inflatie wordt door onafhankelijke economen ernstig betwijfeld.

Bidens nieuwe energie- en klimaatbeleid bestaat uit een heleboel wortels en nauwelijks stokken. Er wordt de komende 10 jaar kwistig met geld gestrooid, allemaal met het doel de uitstoot van CO2 en methaan te verlagen en de opwarming van de aarde te stoppen. De Amerikaanse burgers kunnen ruime subsidies tegemoetzien, onder andere bij de aanschaf van elektrische auto's, zonnepanelen, energiezuinige airco's en warmtepompen.

Bijvoorbeeld: de koper van een nieuwe elektrische auto kan rekenen op een overheidsbijdrage van 8000 dollar, voor een gebruikte elektrische auto is die bijdrage 4000 dollar. Maar ook het bedrijfsleven en de industrie worden genereus bedeeld met aanzienlijke subsidies voor onder meer de bouw van zonne- en windparken, de productie van zonnecellen en windturbines, de ontwikkeling van groene waterstofprojecten en de ontwikkeling van grootschalige afvang en opslag van CO2.

Biden doet relatief minder dan Rutte

De totale extra uitgaven voor het klimaat- en energiebeleid van 369 miljard dollar

zijn niet mis maar bestrijken wel een periode van 10 jaar. Jaarlijks is dat 0,16% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) in 2021 en zo gezien valt dat dus reuze mee dan wel tegen. Ter vergelijking, het kabinet Rutte 4 is van plan tot 2030 35 miljard Euro te besteden aan het klimaat- en energiebeleid en dat komt neer op 0,34% van het BBP van Nederland in 2021, tweemaal zoveel dus.

Volgens de onafhankelijke klimaatdenktank Rhodium Group is het verwachte effect van al die ruimhartige klimaatsubsidies een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen in 2030 van tussen de 32 en 42 % ten opzichte van het referentiejaar 2005. Zonder al die subsidies zou de verwachte uitstoot in 2030 zijn uitgekomen op een verlaging van 24 tot 35%.

Biden zorgt internationaal voor verwarring

De architecten van de IRA, de voorzitter van de fractie van de Democraten in de Senaat Chuck Schumer en het 'enfant terrible' van die fractie Joe Manchin, gaan zelf heel optimistische uit van een 40% verlaging in 2030. Dat is aanzienlijk maar nog steeds fors minder dan de 50 tot 52% verlaging waar de president van uitging in zijn gesneefde BBB-plannen. Die 50 tot 52% waren niet zomaar getallen, zij waren bedoeld om de wereldwijde opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C ten opzichte van de pre-industriële periode, de absolute ondergrens van het Akkoord van Parijs.

De Amerikaanse president mag dan met de IRA een groot binnenlands succes hebben geboekt, internationaal heeft hij voor nogal wat verwarring en irritatie gezorgd. Dat komt omdat de verlaging van de uitstoot van broeikasgassen met 32-42% die de IRA in 2030 zal opleveren volstrekt ontoereikend is om de wereldwijde opwarming te beperken tot 1,5°C.

Doemprediker Guterres

En dat was nou precies wat president Biden, met klimaatgezant John Kerry aan zijn zijde, met veel vlagvertoon de internationale gemeenschap had toegezegd tijdens een door hem zelf georganiseerde internationale klimaattop op 22 en 23 april 2021. Die top markeerde de terugkeer van Amerika in het internationale klimaatdebat en bevestigde en passant het hernieuwde klimaatleiderschap van Amerika.

Met zijn toezegging voegde Biden zich bij de groep rijke landen, met name de EU en

het Verenigd Koninkrijk, die alle een zeer ambitieus klimaatbeleid voorstaan, geheel geënt op het stringente 1,5°C doel. En om dat doel te bereiken moet de netto uitstoot van CO2 in 2050 tot nul zijn gereduceerd.

De rijke landen worden daarin van harte ondersteund door de secretaris-generaal van de VN, de Portugese sociaaldemocraat António Guterres, die als een ware doemprediker geen gelegenheid voorbij laat gaan om te wijzen op de penibele toestand waarin de wereld is terecht gekomen door de ongebreidelde uitstoot van broeikasgassen.

Tijdens de G7-top van de rijke landen in juni 2021, vrijwel direct volgend op Bidens klimaattop, benadrukten de leiders van de rijke landen met president Biden voorop in hun slotverklaring nogmaals het eminente belang van de 1,5°C doelstelling. De G7-leiders namen zich toen voor alles in het werk te stellen om de 1,5°C algemeen ingang te doen vinden tijdens de VN-klimaatconferentie in Glasgow (COP26) in november van dat jaar.

Vooral de Amerikaanse klimaatgezant Kerry heeft zich in de aanloop van die conferentie exemplarisch ingezet om nut en noodzaak van de 1,5°C uit te dragen. De boodschap van Kerry was eenvoudig: de 1,5°C is een kritieke, door de wetenschap vastgelegde grens en overschrijding daarvan zal de mensheid in ongekende rampen storten. Het heeft niet tot het gewenste resultaat geleid, de opkomende landen, goed voor twee derde van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen, erkennen het klimaatprobleem maar prefereren hun eigen minder stringente oplossingen.

Einde van de 1,5 graad Celsius

Met het tekenen van de IRA heeft president Biden de 1,5°C doelstelling de facto politiek doodverklaard. Voor 'realpolitiker' was het al lange tijd duidelijk dat die 1,5°C een lovenswaardig maar volslagen onhaalbaar doel is maar dat besef is tot op de dag van vandaag nog niet ingedaald bij de politieke elite van de rijke landen. Zie hier en hier. De Amerikaanse president heeft met zijn IRA zijn bevlogen G7 collega's weer stevig met de voeten op de grond gezet. Bij nader inzien was die 1,5°C misschien toch wat te hoog gegrepen.

Alle ogen zijn nu gericht op de komende VN-klimaatconferentie (COP27) in november aanstaande in de Egyptische badplaats Sharm el-Sheikh waar de 1,5°C

doelstelling weer prominent op de agenda staat. Dat was zo afgesproken tijdens de afgelopen klimaatconferentie in Glasgow in een allerlaatste en vertwijfelde poging van de rijke landen 'zicht te houden' op de 1,5°C doelstelling en die alsnog in Sharm el-Sheikh algemeen ingang te doen vinden. Dat laatste lijkt weinig realistisch nu de belangrijkste speler die doelstelling heeft laten vallen. Het paard is echt dood, er aan trekken heeft geen zin meer.

Ruimte voor de ratio

De klimaathaviken zouden er goed aan doen zich straks in Sharm el-Sheikh achter de nieuwe *Implementation Plus* strategie van Bidens klimaatgezant Kerry te scharen: niet meer zeuren over de 1,5°C doelstelling maar in plaats daarvan concentreren op de uitvoering van de concrete toezeggingen voor CO2-reductie die de landen al hebben gedaan of nog gaan doen. Zie hier.

Dat zal dan wel leiden tot een opwarming van rond de 2°C maar dat is geen ramp. Het grote voordeel van de pragmatische strategie van Kerry is dat in het oververhitte klimaatdebat de druk van de ketel wordt gehaald en er meer ruimte komt voor de ratio. En dat allemaal dankzij de gekortwiekte *Inflation Reduction Act* van de Amerikaanse president. Misschien toch een ongeëvenaarde historische mijlpaal? Eind november weten we meer.

***Wynia's Week** brengt **104 keer per jaar** broodnodige, onafhankelijke berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk, met hun vrijwillige abonnementsgeld. **Doet u mee?** Hartelijk dank!*